

Byregionalt samarbejde - Europæiske perspektiver

Peter Mehlbye

Konference:
Bæredygtig fremtid for Østjylland
Vejle, 5 december 2019

Indhold

Hvorfor byregionalt samarbejde?

- Motiver
- Trends
- Eksempler

Hvordan gribes det an?

- Nødvendige betingelser
- Vigtige elementer
- Organisering for success

Muligheder for Østjylland

Motiver

- Skabe mere og bedre udvikling sammen end alene (låne størrelse, pulje resourcer, skabe nye kvaliteter)
- Udnytte komplementære styrker og stordriftsfordele til gensidig gevinst
- Tackle fælles komplekse udfordringer sammen
- Sikre større kritisk masse i den tiltagende globale virkelighed og internationale konkurrence
- Positionere sig stærkere i en større geografisk sammenhæng
- Skabe identitet og brande det fælles område indadtil og udadtil
- Øge intern integration og effektivitet gennem stærkere tværgående koordinering

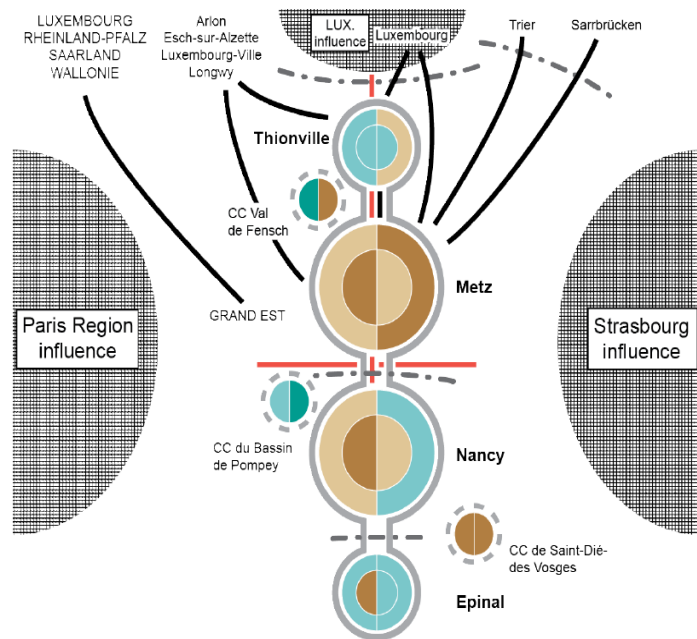
Trends

- Politisk fokus på større geografier, makroregioner, metropolregioner og funktionelle byregioner
- Samarbejde over nationale grænser (initieret af EU) veletableret og mangfoldigt
- Samarbejde på tværs af kommunale og regionale grænser (initieret 'nedefra') i stærk vækst
- Mangfoldighed af temaer og tilgange defineret af deltagernes præferencer, politiske traditioner, samarbejdsområdets styrker/svagheder, administrative love og regler, osv.
- Indhold og form varierer, ikke kun én model!

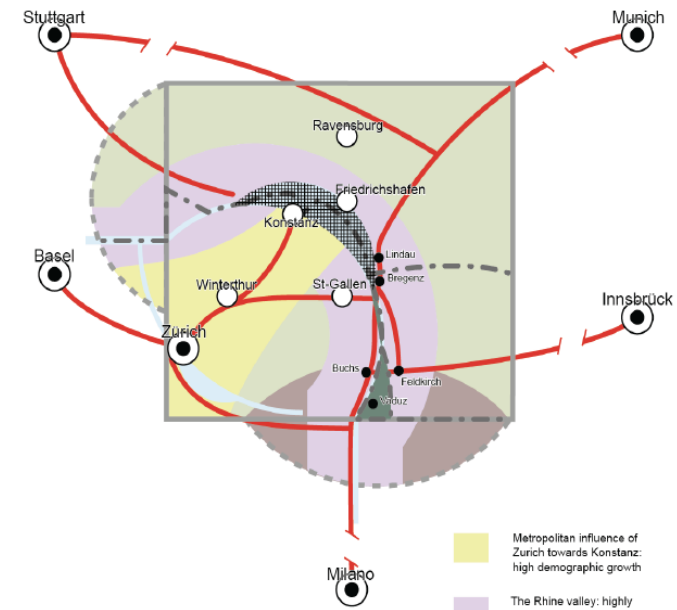
Eksempler (1)

Metropol identitet

Sillon lorrain:
Byregion med 4 større byer.
Mål: Fremme af metropol identitet overfor
Strassbourg, Luxembourg og Paris

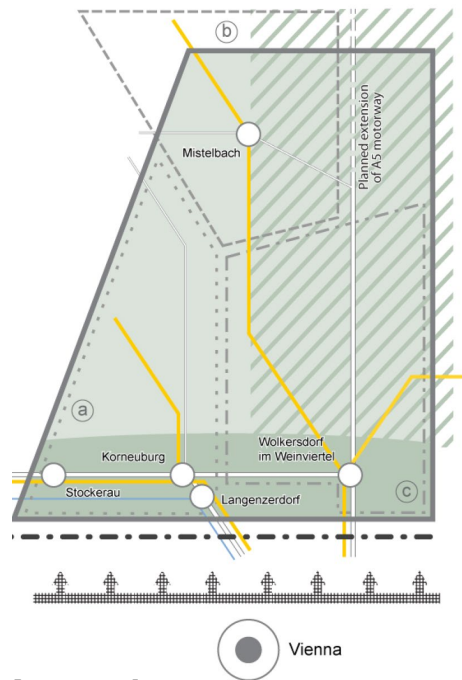
Mellemstore byer

Bodensee:
Helhedsorienteret planlægning,
fremme af mellemstore byer
(omfatter en større by)

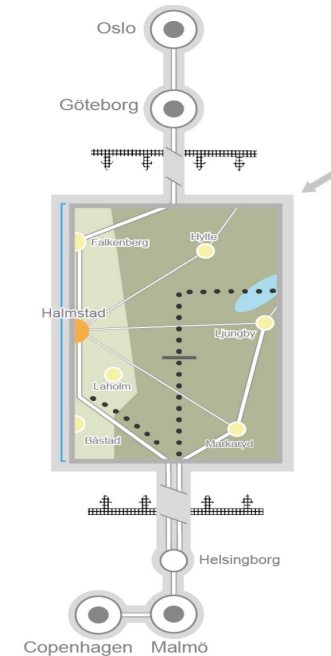
Eksempler (2)

Balanceret udvikling

Lower Austria:
Regional strategisk planlægning, 25 kommuner involverede.
Mål: Balanceret vækst og udvikling af metropolbyen Wien

Undgå vækstskygge

Halmstad samarbejdet:
Halmstad by og 6 nabokommuner
Mål: Undgå vækstskygge og strategisk blive en vækstmotor på aksen Göteborg-Malmö

Eksempler (3)

High Tech korridor

The Oxford-Cambridge Arc:

Mål: Statslig ambition om en betydelig high-tech korridor, som skal udløse betydeligt økonomisk potentiale.

Skal rumme 1 million nye boliger i 2050.

Infrastrukturudbygning skal stimulere korridorudviklingen, projekter for opgraderet jernbaneforbindelse og vejudbygning.

Tættere universitetssamarbejde.

Fælleserklæring mellem regering og lokale partnere.

Teknologi og design region

BrainPort Eindhoven:

Mål: Europe's leading innovative region, teknologi og design.

Samarbejde mellem lokal administration, industri og universitet.

Massiv markedsføringsindsats overfor virksomheder og studerende.

Tilbyder gode levevilkår og fremtidige jobmuligheder

Europæiske erfaringer

Hvordan gribes byregionalt samarbejde an?

Nødvendige betingelser

- Politisk vilje til at deltage og investere resourcer i samarbejdsprocessen
- Tro på at samarbejde kan bringe ekstra udvikling for alle deltagere
- Fælles forståelse for at samarbejde på visse områder ikke udelukker konkurrence på andre
- Villighed til at sætte fælles mål og konkrete handlinger, herunder til eksperimenter og forsøg
- Forståelse for rimelig fordeling af fælles handlinger ('gevinster') mellem deltagerne

Vigtige elementer

- Fakta om trends, scenarier, styrkepositioner og svagheder, fysiske strukturer og funktionelle sammenhænge (inklusive globalt udsyn)
- Vision/mål for hvad samarbejdet skal bringe deltagerne og den fælles byregion på mellem-og langt sigt
- Strategi med tematiske prioriteter for samarbejdet, inklusive fysiske og funktionelle planovervejelser (hvor bør hvad ske?)
- Fælles handlinger (som kan fordeles mellem deltagerne)
- Regelmæssig politisk styring, opdatering og revision

Organisering for success

- Aktivt politisk lederskab alfa og omega
- Samarbejdsstruktur med folkevalgte politikere fra alle deltagende administrative enheder som centrale beslutningstagere
- Styregruppe/sekretariat som dagligt lokomotiv (stabilitet, kapitalisering, bred tværfaglig kompetance)
- Erhvervsliv, interesseorganisationer og borgere involveret gennem resultatorienteret dialog (tillid, identitet og markedsføring)

Muligheder for Østjylland

- Potentiale for en styrket udvikling gennem samarbejde og i fællesskab at skabe en bæredygtig fremtid for Østjylland
- Foranalyse Strukturbillede Østjylland til politisk diskussion
- Dialogen om et bredt Østjysk byregionalt samarbejde er igang
- Samarbejde om fremtidens Østjylland vil kunne:
  - Styrke en attraktiv, stærkere og bæredygtig byregion til gavn for befolkning og virksomheder
  - Fremme Østjyllands konkurrencekraft og internationale position
  - Placere Østjylland som en mere betydelig byregion både i Danmark og i Europa

Et fremtidigt Østjylland?

Tak for opmærksomheden
pm@mehlbye.eu